

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Mardari Dumitru și Ghervas Maria,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Ursu Petru în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, în cauza penală privind-o pe

Oleinicenco Galina Xxxxx, născută la xxxxxx, originară și domiciliată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 06.03.2014 – 11.05.2016;
2. instanța de apel: 14.07.2016 – 19.09.2016;
18.10.2017 – 30.11.2017;
3. instanța de recurs: 03.05.2017 – 18.07.2017;
12.10.2018 – 05.02.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 11 mai 2016, procesul penal în privința lui Oleinicenco Galina pe art. 329 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că prin rechizitoriu, Oleinicenco Galina se învinuiește că deținând funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar în cadrul primăriei s. Zoloteivca, fiind angajată prin dispoziția primarului Harcenco Tatiana din 15 aprilie 2011, prin urmare fiind persoană cu funcție de răspundere, manifestând o atitudine neglijentă față de atribuțiile sale de serviciu, contrar prevederilor Legii nr. 1308 din 25.07.1998 „Privind prețul normativ și modul de vânzare cumpărare a pământului” a întocmit borderoul de calcul a terenului cu modul de folosință pentru construcții, cu nr. cadastral xxxxx

și suprafața de 0,2 ha, situat în intravilanul s. Nicolaevca, r-ul Anenii Noi. Astfel, Oleinicenco Galina interpretând eronat prevederile art. 6 al Legii nr. 1308, incorect a aplicat tariful pentru calcularea prețului normativ al pământului pentru o unitate grad hectar, fapt care a condiționat diminuarea prețului de vânzare cumpărare a terenului de la 214632 lei până la 7378 lei, astfel cauzând daune în proporții mari intereselor publice în valoare de 207254 lei.

Prima instanță a indicat că acțiunile inculpatei Oleinicenco Galina au fost încadrate în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, - îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Anenii Noi, Mihai Nicolai, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Oleinicenco Galina să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, iar în conformitate cu prevederile art. 60 Cod penal, procesul penal în privința lui Oleinicenco Galina să fie încetat, din cauza intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, invocând că:

- instanța de judecată, incorect a apreciat faptul că la 09 ianuarie 2014 în momentul punerii sub învinuire a lui Oleinicenco Galina în baza art. 329 alin (1) Cod penal, survenise deja termenul de prescripție. Conform sancțiunii acestui articol la data punerii sub învinuire, pedeapsa stabilită de către legiuitor pentru această infracțiune era de până la 3 ani, prin urmare conform art. 16 Cod penal, constituia o infracțiune mai puțin gravă;

- prescripția răspunderii penale constă în stingerea raportului juridic penal de conflict, născut prin săvârșirea unei infracțiuni, ca urmare a nerealizării lui într-un anumit termen prevăzut de lege;

- necesitatea apărării valorilor sociale și eficiența constrângerii penale reclamă o reacție promptă și inevitabilă față de orice infracțiune săvârșită, prin tragerea la răspundere și sancționarea infractorilor. Dacă însă, din diverse motive, tragerea la răspundere penală întârzie, trecerea timpului produce consecințe care pot pune sub semnul îndoielii utilitatea și legitimitatea constrângerii penale, fapt care și constituie prescripția;

- dacă intervine prescripția în cursul procesului penal, procurorul sau, după caz, instanța va dispune încetarea acestuia, învinuitul sau inculpatul are însă dreptul de a cere continuarea procesului penal și dacă se constată nevinovăția procurorul va dispune scoaterea de sub urmărire penală, iar instanța de judecată va pronunța achitarea;

- încălcând prezumția de nevinovăție și dreptul la un proces echitabil (art. 6 par. 2 Convenție), nu este posibil de dispus încetarea procesului constatând prescripția în cazul când învinuitul/inculpatul nu-și recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii;

- instanța de judecată urma să stabilească vinovăția inculpatei, care ar avea drept scop restabilirea echității sociale, așa cum la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța se bazează pe prevederile art. 61 și art. 75 Cod penal, care se referă la scopul pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a pedepsei;

- în privința inculpatei, Oleinicenco Galina, prima instanță a aplicat eronat legea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2016, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat și menținută sentința.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței, iar prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, stabilind în mod just expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală a inculpatei, Oleinicenco Galina, și ca urmare încetarea procesului penal intentat în privința ultimei.

Astfel, instanța de apel a indicat că în privința inculpatei Oleinicenco Galina urmează a fi aplicată legea penală la momentul comiterii infracțiunii ce prevedea sancțiunea sub formă de amendă în mărime de până la 500 unități convenționale sau cu închisoare până la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate pe un termen de până la 3 ani, deoarece modificările ulterioare adoptate în sancțiunea art. 329 alin. (1) Cod penal, au înăsprit pedeapsa și nu au efect retroactiv.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că conform art. 16 alin. (2) Cod penal, inculpata Oleinicenco Galina a fost învinuită de comiterea unei infracțiuni ușoare, iar faptele imputate inculpatei Oleinicenco Galina au fost comise la 08 iunie 2011.

În acest context, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, a constatat că termenul de tragere la răspundere penală a inculpatei Oleinicenco Galina a expirat la 08 iunie 2013, însă aceasta a fost pusă sub învinuire abea pe 09 ianuarie 2014, urmărirea penală fiind pornită la 17 iulie 2013, adică după expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că la data examinării sesizării Inspecției Financiare și la data emiterii ordonanței de pornire a urmăririi penale, termenul de

prescripție de atragere la răspundere penală a expirat, iar organul de urmărire penală urma a refuza pornirea urmăririi penale, sau ulterior a înceta urmărirea penală.

La fel, instanța de apel a notat că este justă concluzia primei instanțe în ceea ce privește faptul că, procurorul în Procuratura Anenii Noi, la data înaintării învinuirii, 09 ianuarie 2014 urma să constate expirarea termenului de prescripție și conform art. 53 lit. g) Cod penal și art. 275 alin. (4) Cod de procedură penală, să înceteze urmărirea penală în privința inculpatei, pe faptul „săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal”, însă contrar prevederilor art. 274 alin. (4) Cod de procedură penală, art. 53 lit. g) Cod penal, a pus-o sub învinuire pe Oleinicenco Galina la 09 ianuarie 2014 în baza art. 329 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul procurorului asupra faptului că nu a recunoscut-o pe Oleinicenco Galina vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, deoarece după cum s-a constatat supra, la data pornirii urmăririi penale în privința inculpatei termenul de prescripție de atragere la răspundere penală era expirat deja, iar urmărirea penală conform rigorilor legale nu urma a fi pornită.

Instanța de apel a mai relatat că inculpta Oleinicenco Galina, atât la faza urmăririi penale, cât și la faza judecării cauzei a înaintat cereri în care a solicitat încetarea urmăririi penale pe motivul expirării termenului de prescripție (f.d. 110, 160, 161, vol. I).

Subsidiar, instanța de apel a remarcat faptul că în speță nu sunt prezente careva temeiuri de întrerupere sau suspendare a termenului de prescripție.

În acest sens, instanța de apel a notat că sunt pertinente și prevederile pct. 54 din Hotărârea Curții Constituționale, nr.14 din 27.05.2014 pentru controlul constituționalității Art. II a Legii nr. 56 din 4 aprilie 2014 pentru completarea articolului 60 din Codul penal al Republicii Moldova (prescripția tragerii la răspundere penală) (Sesizarea nr.27a/2014), în care se statuează că: „(...) *necesitatea reglementării prescripției tragerii la răspundere penală reiese din chintesența acestei instituții, or răspunderea penală, ca mijloc de realizare a ordinii de drept prin constrângere, trebuie să intervină cât mai curând după săvârșirea infracțiunii. Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale, care, după trecerea unui interval îndelungat de timp de la săvârșirea infracțiunii, devine ineficientă în raport cu scopul pedepsei penale*”, precum și în pct. 55 din aceeași hotărâre se arată că, „*rațiunea reglementării prescripției răspunderii penale o constituie garantarea securității juridice prin fixarea unor termene pentru intentarea acțiunilor penale și prevenirea unor atingeri dreptului la apărare*”.

De asemenea, instanța de apel a menționat că starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevate și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel, respectiv a conchis că nu

există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind constatarea circumstanțelor puse la baza sentinței de încetare, or considerentele primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității.

Mai mult, instanța de apel a notat că din conținutul cererii de apel și a materialelor cauzei penale rezultă că apelantul a invocat aceleași afirmații pe care le-a făcut în fața primei instanțe și la care aceasta a răspuns detaliat, respectându-se dreptul la un proces echitabil a părților, inclusiv sub aspectul motivării hotărârii de condamnare, sentința conținând răspunsuri amănunțite cu privire la fiecare argument invocat de părți, permițând părților să utilizeze eficient dreptul de apel.

Astfel, instanța de apel a stabilit că din conținutul hotărârii contestate se constată că exigențele art. 6 CEDO au fost respectate, din motiv că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor în cauză soluționând toate problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea sentinței de condamnare, adoptând o hotărâre conformă cerințelor legii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție, Bradu Valentina, care indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând în argumentare că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- la motivarea soluției de respingere a apelului declarat de procuror, instanța de apel greșit a concluzionat că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de prima instanță, și nu a constatat temeiuri de casare a sentinței;

- prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită art. 394 Cod de procedură penală, or aceasta deși a făcut referire la fapta inculpatei încadrată în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, nu a descris fapta infracțională considerată ca fiind dovedită, în baza căreia urma să fie încetat procesul penal;

- în partea descriptivă a sentinței de încetare din 11 mai 2016, nu se cuprinde descrierea faptei;

- partea descriptivă a sentinței nu corespunde dispozitivului ei, deoarece prima instanță deși a considerat că vina inculpatei Oleinicenco Galina este dovedită pe deplin, în dispozitivul sentinței nu indică faptul că ultima se face vinovată de săvârșirea infracțiunii imputate;

- atât prima eroare admisă de către prima instanță prin nedescrierea corectă a circumstanțelor cauzei infracționale constatate ca fiind comise de inculpată, cât și neindicarea vinovăției inculpatei Oleinicenco Galina în săvârșirea infracțiunii incriminate, se echivalează după formă și conținut cu adoptarea de facto a unei sentințe de achitare, deși în realitate aceasta este o sentință de condamnare, iar aceste erori au fost lăsate în vigoare de instanța de apel, deși în apelul declarat se face referire la acestea;

- instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 24, 27, 99-101, 285, 391, 394 Cod de procedură penală, urma să stabilească fapta comisă de inculpată și să pună la baza actului de dispoziție emis, probele cercetate în prima instanță și în cadrul instanței de apel, dându-le o apreciere proprie, considerând că din probele administrate la materialele cauzei rezultă vinovăția inculpatei Oleinicenco Galina, deoarece aceasta atât în prima instanță, cât și în instanța de apel a declarat că nu recunoaște vina în comiterea faptei imputate.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință inculpata Oleinicenco Galina care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, invocând că în cererea de recurs sunt invocate aceleași motive ca și în cererea de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus prin decizia motivată, iar cererea de recurs a fost depusă peste termenul legal de declarare a recursului, or decizia instanței de apel a fost pronunțată la 03.10.2016, iar recursul a fost depus la 11.11.2016.

Astfel, a considerat că recursul ordinar declarat de către procuror este neîntemeiat și inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 iulie 2017, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2016, în cauza penală privind-o pe Oleinicenco Galina, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a reținut că, verificând criticile recurentului, raportate la circumstanțele cauzei, a conchis că aceste alegații s-au confirmat, iar soluția instanței de apel nu poate fi menținută, deoarece este incident temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele invocate, cum ar fi:

„- dacă însă, din diverse motive, tragerea la răspundere penală întârzie, trecerea timpului produce consecințe care pot pune sub semnul îndoielii utilitatea și legitimitatea constrângerii penale, fapt care și constituie prescripția. Prescripția „înlătură răspunderea penală”. Aceasta presupune, prin ipoteză, existența răspunderii penale, deci existența unei

infracțiuni ce constituie temei al răspunderii penale, însă această răspundere este înlăturată, adică suprimată, între altele, și prin efectul prescripției. În consecință, se stinge dreptul statului de a trage la răspundere pe infractor și de a-i aplica o pedeapsă;

- dacă intervine prescripția în cursul procesului penal, procurorul sau, după caz, instanța va dispune încetarea acestuia, învinuitul sau inculpatul are însă dreptul de a cere continuarea procesului penal și dacă se constată nevinovăția din același cod, procurorul va dispune scoaterea de sub urmărire penală, iar instanța de judecată va pronunța achitarea;

- încălcând prezumția de nevinovăție și dreptul la un proces echitabil (art. 6 § 2 din Convenție), nu este posibil de dispus încetarea procesului constatând prescripția în cauzul când învinuitul/inculpatul nu-și recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii;

- instanța de judecată urma să stabilească vinovăția inculpatei, care ar avea drept scop cât restabilirea echității sociale, așa cum la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța se bazează pe prevederile art. 61 și art.75 Cod penal, care se referă la scopul și țelul pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a pedepsei;

- în privința inculpatei Oleinicenco Galina, instanța a aplicat eronat legea”.

Astfel, asupra motivelor invocate în apel și acestor chestiuni esențiale relatate supra, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită.

S-a reținut că deși prima instanță a adoptat o sentință de încetare a procesului penal, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, ce nu este un temei de reabilitare, s-a indicat în partea descriptivă că: „*Oleinicenco Galina se învinuiește conform rechizitoriului [...], utilizând formularea cerută de art. 394 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, pentru o sentință de achitare.*

Totodată, din conținutul sentinței, a reieșit că prima instanță contrar cerințelor art. 332, 385, 391, 394 Cod de procedură penală, în partea descriptivă nu a constatat fapta comisă de inculpata Oleinicenco Galina, nu s-a expus asupra vinovăției inculpatei în fapta imputată, nefiind efectuată nici încadrarea juridică a faptei, iar instanța de apel, deși aceste aspecte-erori au fost invocate în apel, a omis să le înlătore și să se expună clar asupra lor, motive din care decizia instanței de apel nu poate fi menținută, urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a mai invocat că, instanța de apel a considerat: „*sentința de condamnare motivată, cu răspunsuri amănunțite la fiecare argument invocat de părți*”, „*prima instanță a dat o apreciere corectă probelor în cauză soluționând toate problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea sentinței de condamnare, adoptând o hotărâre conformă cerințelor legii*”, ce nu corespunde realității, fiindcă în sentință nu există o faptă constatată și nici nu-i o concluzie asupra vinovăției, calificării acțiunilor, mai avându-se în vedere că în

speța dată inculpata Oleinicenco Galina nu recunoaște vinovăția de comitere a infracțiunii imputate.

Prin urmare, instanța de recurs a constatat, că prima instanță, judecând cauza, a statuat asupra soluției de încetare a procesului penal în privința lui Oleinicenco Galina pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin (1) Cod penal, însă fără a ține cont de circumstanțele de drept enumerate supra, nu a respectat structura legală a sentinței, iar erorile admise de prima instanță nu au fost corectate de către instanța de apel, care a menținut sentința, fără a se expune suficient pe motivele invocate în apel, eroare de drept ce nu poate fi corectată de instanța de recurs, motiv din care urmează a fi admis apelul declarat de procuror, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Oleinicenco Galina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal și liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

8.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, *Oleinicenco Galina* deținând funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar în cadrul Primăriei s. Zoloteevca, fiind angajată prin dispoziția Primarului, *Harcenco Tatiana*, din 15 aprilie 2011, prin urmare fiind persoană cu funcție de răspundere, manifestând o atitudine neglijentă față de atribuțiile sale de serviciu, contrar prevederilor Legii 1308 din 25.07.1998 „Privind prețul normativ și modul de vânzare cumpărare a pământului” a întocmit borderoul de calcul a terenului cu modul de folosință pentru construcții, cu nr. cadastral xxxxx și suprafața de 0,2 ha situat în intravilanul s. Nicolaevca, r-nul Anenii Noi. Astfel, *Oleinicenco Galina* interpretând eronat prevederile art. 6 al Legii 1308, incorect a aplicat tariful pentru calcularea prețului normativ al pământului pentru o unitate grad hectar, fapt care a condiționat diminuarea prețului de vânzare cumpărare a terenului de la 214632 lei până la 7378 lei, astfel cauzând daune în proporții mari intereselor publice în valoare de 207254 lei.

Deși, *Oleinicenco Galina* nu și-a recunoscut vina, instanța de apel a menționat că vinovăția acesteia a fost demonstrată prin următoarele probe: declarațiile reprezentantului părții vătămate, *Harcenco Tatiana*; declarațiile specialiștilor *Dochin Boris* și *Cebanu Vladimir*; materialele dosarului: ordonanța privind începerea urmăririi penale din 17 iulie 2013 în baza art. 329 alin. (1) Cod penal; actul inspectării financiare tematice la Primăria comunei Zolotievca, r-nul Anenii Noi din 15 mai 2013; ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a administrației publice locale Zolotievca din 14 decembrie 2013; ordonanța de desemnare în calitate de reprezentant legal *Harcenco Tatiana* al părții vătămate a administrației publice locale Zoloteivca

din 14 decembrie 2013; procesul-verbal de audiere a reprezentantului părții vătămate, Harcenco Tatiana, din 14 decembrie 2013; ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă a administrației publice locale Zolotievca din 14 decembrie 2013; procesul-verbal de audiere a martorului Chistol Stepan din 17 octombrie 2013; procesul-verbal de audiere a specialistului Cravenco Grigore din 11 decembrie 2013; procesul-verbal de audiere a specialistului Țurcan Gheorghe din 12 noiembrie 2013; procesul-verbal de audiere a martorului Căpățînă Mihail din 15 noiembrie 2013; ordonanța privind efectuarea ridicării de obiecte și documente din data de 20 decembrie 2013; procesul-verbal de ridicare a documentelor din data de 28 decembrie 2013; procesul-verbal de examinare a documentelor din data de 28 decembrie 2013; decizia consiliului comunal Zolotievca nr. 01/10 din 28 ianuarie 2011 cu privire la scoaterea la licitație a terenului; borderoul de calcul al prețului de arendă a terenului proprietate publică din 04 mai 2011; procesul verbal nr. 01 din 28 ianuarie 2011 a comunei Zolotievca; cerere de participare la licitație a localității Zolotievca, r-nul Anenii Noi din 04 mai 2011; procesul verbal nr. 03 privind rezultatele licitării a localității Zolotievca, r-nul Anenii Noi din 04 mai 2011; procesul verbal privind rezultatele licitării localității Zolotievca, r-nul Anenii Noi din 04 mai 2011.

Totodată având în vedere, că de la comiterea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal, de către Oleinicenco Galina au trecut mai mult de 2 ani, instanța de apel a conchis că, apelul procurorului urmează a fi admis prin prisma prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, casată sentința, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui Oleinicenco Galina pentru infracțiunea prevăzută la art. 329 alin. (1) Cod penal, să fie încetat în legătură cu expirarea termenelor de prescripție prevăzute la art. 60 Cod penal, ea fiind liberată de răspunderea penală.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul inculpatei, Ursu Petru, care indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând în argumentare că:

- întrucât prima instanță nu s-a pronunțat asupra vinovăției inculpatei Oleinicenco Galina, în apel, procurorul a solicitat acest fapt, ceea ce presupune că, vinovăția acesteia urma a fi demonstrată deja în apel, iar instanța de apel doar a declarat-o vinovată, însă nu i-a demonstrat vinovăția lui Oleinicenco Galina, or probele prezentate confirmă în fapt nevinovăția persoanei, iar instanța de apel fără careva motivație, nu doar că nu le-a dat careva apreciere, ci a condamnat persoana lui Oleinicenco Galina, fără ca să se expună motivat asupra cerinței procurorului de a-i fi demonstrată/stabilită vinovăția;

- nu este clară poziția instanței de apel în ce privește vinovăția persoanei Oleinicenco Galina, or din ce anume reiese concluzia în cauză a instanței de apel și în baza căror probe instanța de apel apreciază faptul că, Oleinicenco Galina în mod eronat a interpretat anumite acte normative cu privire la stabilirea categoriei terenului și efectuarea borderoului de calcul. Careva explicații în acest sens, instanța de apel nu a oferit;

- în pct. 6 din conținutul Deciziei, instanța de apel a menționat că, deși Oleinicenco Galina nu și-a recunoscut vina, vinovăția acesteia se demonstrează prin: declarațiile reprezentantului părții vătămate Tatiana Harcenco, declarațiile specialistului Dochin Boris și declarațiile specialistului Cebanu Vladimir.

Însă, conform declarațiilor reprezentantului părții vătămate Tatiana Harcenco, și declarațiilor specialistului Cebanu Vladimir, aceștia au făcut declarații în sensul achitării persoanei inculpate Oleinicenco Galina, dar nicidecum în sensul învinuirii și condamnării ei. Potrivit acestora, formula ce a fost aplicată și calculată de inculpată a fost una corectă și nu există careva pretenții față de aceasta. Au mai declarat că, modul de calcul cu coeficientul 621.05 s-a aplicat corect (a se citi declarațiile în cauză).

Faptul în cauză a fost confirmat și de către specialistul Țurcan Gheorghe în cadrul procesului-verbal de audiere a sa din 12.11.2013, prin care acesta confirmă corectitudinea modalității de calcul efectuată de inculpata Oleinicenco Galina, pe când instanța de apel pune aceste probe, ce în fapt dovedesc nevinovăția inculpatei, la baza condamnării acesteia.

Deși, declarațiile specialistului Dochin Boris sunt în sensul învinuirii, instanța de apel, nu le-a dat nici o apreciere și motivație obiectivă privind justetea acestora, și lipsa de corectitudine a celorlalți specialiști ce au afirmat contrariul absolut;

- nevinovăția inculpatei Oleinicenco Galina se mai confirmă și prin faptul că, în urma controlului legalității actului administrativ de expunere la licitație a bunului imobil efectuat de către Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat ce se face în mod obligatoriu în toate cazurile asupra Deciziilor emise de autoritățile publice locale, din partea Cancelariei de Stat, nu a parvenit nici o notificare în sensul anulării Deciziei Consiliului local în care a fost înserat că, terenul expus la licitație se vinde cu coeficientul 621,05 lei, din care considerent, modalitatea și formula de calcul expusă de inculpata Oleinicenco Galina se consideră legală și corectă până la proba contrarie, iar acest contrariu nu a fost demonstrat de către instanța de apel;

- neînălăturarea în decizia contestată a tuturor dubiilor privind nevinovăția persoanei, ce ar oferi temei instanței de a recunoaște vinovăția acesteia, echivalează cu o decizie nemotivată ce încalcă grav principiul procesual penal de nevinovăție a persoanei, potrivit căruia, orice persoană ce este acuzată de o infracțiune se consideră nevinovată până când vinovăția acesteia nu va fi demonstrată de instanța de judecată.

10. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, deoarece criticile formulate de recurent nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegală, or reaprecierea probelor în modul propus de către autor nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

11. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, însă din alte considerente decât cele invocate de apărătorul Ursu P.

După cum se învederează din cererea de recurs, titularul acesteia, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, intervine cu solicitarea de a fi casată integral decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, fiindcă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Verificând actele cauzei, raportat la criticile expuse de apărătorul inculpatei în pct. 6) din prezenta decizie, Colegiul penal lărgit statuează asupra admiterii recursului, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea condamnării cet. Oleinicenco G. în baza art. 329 alin. (1) pct. 6) Cod penal și liberării de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu dispunerea încetării procesului penal în temeiul art. 391 pct. 6) Cod de procedură penală, în această parte, și cu menținerea celorlalte dispoziții din hotărârea contestată.

La baza acestei soluții se regăsesc alte considerente, decât cele punctate de recurent.

În drept, soluția de admitere a recursului declarat se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, casând parțial decizia instanței de apel, cu dispunerea încetării procesului penal, în cazul în care se constată că, este incident temeiul prevăzut de art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Totodată, se relevă că instanța de recurs, în corespundere cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În continuare, instanța de recurs va puncta raționamentele care au determinat-o să conchidă asupra dispunerii încetării procesului penal.

Așadar, potrivit rechizitoriului, cet. Oleinicenco G. i s-a incriminat faptul că: *deținând funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar în cadrul primăriei s. Zoloteivca, fiind angajată prin dispoziția primarului Harcenco Tatiana din 15 aprilie 2011, prin urmare fiind persoană cu funcție de răspundere, manifestând o atitudine neglijentă față*

de atribuțiile sale de serviciu, contrar prevederilor Legii nr. 1308 din 25.07.1998 „Privind prețul normativ și modul de vânzare cumpărare a pământului” a întocmit borderoul de calcul a terenului cu modul de folosință pentru construcții, cu nr. cadastral xxxxx și suprafața de 0,2 ha, situat în intravilanul s. Nicolaevca, r-ul Anenii Noi. Astfel, Oleinicenco Galina interpretând eronat prevederile art. 6 al Legii nr. 1308, incorect a aplicat tariful pentru calcularea prețului normativ al pământului pentru o unitate grad hectar, fapt care a condiționat diminuarea prețului de vânzare cumpărare a terenului de la 214632 lei până la 7378 lei, astfel cauzând daune în proporții mari intereselor publice în valoare de 207254 lei.

Potrivit sentinței procesul penal intentat în privința cet. Oleinicenco G. în baza art. 329 alin. (1) Cod penal a fost încetat din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel rejudecând cauza a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Oleinicenco G. a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice, și liberată de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Potrivit actului incriminator și reieșind din statuările instanței de apel se evidențiază că, drept urmări prejudiciabile cauzate prin acțiunile inculpatei, în sarcina acesteia au fost reținute *daunele în proporții mari intereselor publice*.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 07.12.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, a fost declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*”

Astfel, având în vedere că, învinuirea înaintată Oleinicenco G. în temeiul art. 329 alin.(1) Cod penal, prevede în calitate de consecințe prejudiciabile daunele mari cauzate *intereselor publice*, iar sintagma respectivă a fost declarată neconstituțională, instanța de recurs statuează că, în acțiunile inculpatei lipsește semnul constitutiv a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal - urmările prejudiciabile sub forma daunelor intereselor publice.

În acest context, instanța de recurs menționează că, anterior adoptării Hotărârii nr. 33 din 07.12.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, Curtea Constituțională s-a expus asupra constituționalității unei sintagme din art. 328 alin. (1) Cod penal, prin Hotărârea nr. 22 din 27.06.2017. La originea acestei cauze s-a aflat excepția de neconstituționalitate a textului: „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau*

juridice” din alineatul (1) al articolului nominalizat.

În această din urmă cauză, instanța constituțională a declarat neconstituțional textul: „*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal, de altfel aceeași sintagmă fiind declarată neconstituțională și prin Hotărârea nr. 33 din 07.12.2017.

Însă, prezintă relevanță faptul că, în Hotărârea nr. 22 din 27.06.2017, Curtea Constituțională i-a formulat Parlamentului o adresă, în care a menționat că, art. 328 alin. (1) din Codul penal, prevăzând o infracțiune materială, include „*interesul public*” în urmările prejudiciabile ale acesteia, însă norma de trimitere (art.126 alin.(2) din același cod), în temeiul căreia se evaluează *in concreto* prejudiciul cauzat în fiecare caz, nu stabilește *expressis verbis* interesul public ca valoare socială care poate fi determinată și nici nu indică criteriile de evaluare a acesteia.

Astfel, Curtea a menționat că atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind „*interesul public*”, *in abstracto*, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate și totodată constituie o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei. Respectiv, având în vedere faptul că noțiunea „*interes public*” se regăsește în mai multe componente de infracțiuni și contravenții, Parlamentul urmează a efectua modificările de rigoarea cadrului legal, cu luarea în considerare a raționamentelor expuse în hotărârea Curții.

Față de cele ce preced, Colegiul conchide că, instanța de contencios constituțional atunci când a adoptat Hotărârea nr. 33 din 07.12.2017, nu a mai procedat la o repetare inutilă a faptului că, cadrul legal urmează a fi revizuit în sensul excluderii sintagmei de „*interes public*” din componenta infracțiunilor și contravențiilor în care acesta se regăsește.

Ceea ce denotă că, instanța de apel, reținând în sarcina cet. Oleinicenco G., elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative *îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice*, a constatat vinovăția inculpatei în baza unei norme declarate anterior neconstituționale, ceea ce este inadmisibil.

Potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală se adoptă o sentință de încetare a procesului penal, iar conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală.

În continuare, raportând prevederile legale expuse supra, la actele cauzei, ținând cont de prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 33 din 07.12.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 327 alin. (1) și

361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, prin care a fost declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*”, Colegiul penal lărgit conchide, că cauza urmează a fi încetată pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

12. În conformitate cu art. art. 391 alin. (1) pct. 6), 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ursu Petru în numele inculpatei, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, în partea în care cauza penală de învinuire a cet. Oleinicenco Galina în baza art. 329 alin. (1) Cod penal a fost încetată în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, și se dispune încetarea, în această parte, a procesului penal în temeiul art. 391 pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **05 martie 2019**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Mardari Dumitru

Ghervas Maria